

**Лидия Шулева: зам. председател на Българска
нова демокрация пред в. Пари**

**За пет години можем да постигнем 3 млрд. лв.
доходност от Сребърния фонд**

**България изключително е закъсняла със
създаването на работещ пенсионен фонд**

Г-жо Шулева, миналата седмица Националният тристранен съвет одобри законопроекта на Министерски съвет за изграждането на Държавен фонд за гарантиране устойчивост на държавната пенсионна реформа (т.нар. Сребърен фонд). С какво този закон се различава от предложенията от вас ?

– Всъщност ангажиментът на правителството бе законът за създаване на подобен пенсионен фонд да бъде представен до началото на юни 2006 г. Но едва след като в началото на този месец Българска нова демокрация (БНД) излезе с проектозакон за Сребърния фонд, правителството се разбърза и в последните две седмици изготви своя версия по темата.

Самата философия на двата закона е много различна, тъй като проектът на БНД предвижда управлението на сребърния фонд да е като на инвестиционен фонд. Идеята на проекта на управляващите е фондът да е в рамките на държавния бюджет и да се управлява от министъра на финансите и чиновници на министерството. Не се предвижда професионален щатен екип, а предоставяне на управлението на портфейли на външни изпълнители.

Според нашия законопроект фондът ще има надзорен съвет, в който ще има представители на правителството, парламента, президента, работодатели и синдикати, както и неправителствени организации. Инвестиционното управление ще се осъществява от управителен

съвет (УС), като 3-ма от 5 члена трябва да бъдат сертифицирани финансови анализатори трета степен. Предвижда се по отношение на важни стратегически решения УС да бъде подпомаган от нещатен инвестиционен комитет. Той ще включва шест члена, избрани Българска фондова борса, Комисията за финансов надзор, Българска народна банка и Българската асоциация на дружествата за допълнително пенсионно осигуряване.

В нашия закон се предвижда много строг контрол от три независими институции – Сметна палата, Комисията за финансов надзор и международен одитор.

Не става ли прекалено тромава схемата?

– Ни най-малко. Тази схема е изготвена след детайлно разглеждане на най-добрите практики за дейността на подобни резервни пенсионни фондове в европейските страни. В момента тази структура е най-добрата възможност, взаимствана от страни със сходно икономическо положение на България. Все пак става въпрос за обществен интерес и стремежът е средствата да се управляват по-най добрия начин.

Можете ли да кажете каква възвращаемост може да се очаква от фонда?

– Планира се фондът да бъде с консервативно до балансирано управление и със средна доходност отговаряща на тази на пенсионните фондове в момента, тоест в рамките на около 10%. Това разбира се е отчетено от гледна точка на днешните икономически условия.

Друго обаче е по-важно – а именно как средствата ще бъдат използвани. Предвиждаме един 5-годишен период, в който те ще бъдат единствено натрупвани и няма да бъдат изразходвани. Идеята е да се определи каква е средногодишната възвръщаемост за един оптимален

период. След петата година фондът ще може да разпределя средства от дохода, а след 2020 г. – средства и от основния капитал.

Целта ни е да се развие пенсионната ни система. В момента реално работещите плащат пенсии, което води до високи осигуровки и ниски пенсии. Затова трябва да преминем към осигуряване, в което голяма тежест имат личните сметки. В момента обаче този дял е едва 5%. Първата ни цел е да го увеличим, втората – да актуализираме нивото на сегашните пенсии и третата – да намалим нивото на осигуровките.

Нашите изчисления показват, че този фонд може да достигне общо 10 млрд. след 5 години, а доходността му ще е 2–3 млрд. лв., които ще се използват за попълване на дефицитите към НОИ, които ще се отворят при изпълнението на горните три цели.

Имате ли различия във виждането за произхода на средствата за фонда?

– В тази област – не. Предвиждаме финансирането да се осигурява чрез 50% от приватизационните сделки, 25% от бюджетния излишък и средства от концесиите. Имаме различия само що се отнася до началния капитал – според нас трябва целото превишение на излишъка за 2008 г. да се внесе в Сребърния фонд. Първо защото България е изключително закъсняла със създаването на подобен фонд – почти всички други страни от ЕС имат и второ, защото демографският срив е много сериозен проблем за нас. Трето поредното ударно харчене на бюджетен излишък в размер на 3–4 млрд. лв. в края на годината ще доведе до нов скок на инфлацията.

Може ли да се очаква евентуалното приемане на вашия закон да доведе до намаляване на осигурителната тежест?

- У нас тя в момента е на ниво от 32%, докато нормалната за ЕС е 13-14%, това е и стойността към която ние се стремим. Считаю, че можем да използваме добрия икономически ръст и увеличението на заетостта, заедно със сигурността, която ще ни даде Сребърния фонд, за да намалим осигуровките още през следващата година. При нереформирани системи като нашата трябва да се използват комбинации от фактори, за да се получи желаният ефект.

Как оценявате подкрепата на този закон в парламента?

- Водещите специалисти в тази област от опозицията изразяват пълната си подкрепа за законопроекта. Неофициално голяма част от депутатите на управляващата коалиция също го одобряват, но при тях проблемът, е че те гласуват "за", само ако им е разпоредено. Все пак се случва да се приемат предложения на опозицията, така че ние от Българска нова демокрация сме оптимисти.